

«Ser un dels cent fotògrafs de la Fòrmula 1 ja és important, però ara em plantejo altres reptes»

Â **ENTREVISTA.**Â Considerat actualment el fotògraf "freelance" de curses automobilístiques número 1 del món, **Miquel Liso Guitart** porta fotografiats 108 ral·lis, 94 curses del World Touring Car Championship i gairebé 100 Grand Prix de Fórmula 1. També dirigeix amb el fotògraf Jordi Gibert la productora audiovisual manresana Vista Diferent. Entre els seus clients destaquen les firmes Seat, Volkswagen, Audi, RACC, Nike, Racing Press o WWP-GROUP.

Fotògraf esportiu

Quan t'inicies en el món de la fotografia?

Arran de la meva afició als ral·lis, començo a anar al Ral·li Catalunya Costa Brava amb una càmera fotogràfica sota el braç. Vaig fent cada vegada més fotos i de mica en mica vaig millorant.

Per què t'especialitzes en fotografia esportiva?

Al llarg de la meva vida he fet tota mena de fotografies fins a especialitzar-me en fotografia de cotxes i de persones, com ara grans futbolistes com Neymar o Cristiano Ronaldo...

També has fet casaments?

Més de 300. És quan vaig aprendre a no fallar. Vaig muntar una empresa pròpia, Weeding Foto, al carrer Nou, i em vaig dedicar a retratar casaments. Aquesta experiència em va servir per no posar-me nerviós i està atent als protagonistes. No vaig tenir problemes, però vaig aprendre que fotografiar un casament comporta una gran responsabilitat. El fotògraf no pot fallar en cap circumstància. M'encarregava també de fer l'àlbum amb un estil propi, de qualitat contrastada màxima. Tenia èxit i va ser en aquesta època que m'ajunto amb Jordi Gibert --amb qui des de fa cinc anys compartim l'empresa Vista Diferent--, que era superespecialista en el tema dels casaments i vam créixer considerablement. Aquesta etapa de la meva vida abraça des de més de vint anys enrere fins al 2008.

La teva fama mundial com a fotògraf esportiu d'elit la deus a Mercedes?

Si, és una de les col·laboracions més importants que he fet. Quan fa ara dos anys vaig fer un llibre que va ser número 1 en fotografia automobilística, se'm va conèixer mundialment. Vaig agafar molt nom i el president de Mercedes a la Fórmula 1, Toto Wolff, em va felicitar pel tipus de fotografies que feia i em va contractar per publicar noves fotografies a la revista Mercedes AMG, on, per sorpresa meua, em comparaven amb el darrer model de Mercedes, perquè triomfava igual. Vaig "flipar"! Pensa que aquesta revista té més de cent mil subscriptors.

Fotos: Francesc Rubí

L'èxit t'obre nous camins?

Penso que sí, ja que tot a la meua vida ho he fet per etapes. Després de fotografiar més de 100 mundials de ral·lis, 94 de turismes i gairebé 100 més de Fórmula 1, ara em plantejo altres reptes. M'adono que dins la Fórmula 1 el meu camp de treball està cada dia més limitat i els fotògrafs cada vegada ho tenim més difícil per treballar. Així que m'he plantejat des de l'empresa Vista Diferent aprofitar les fotos mogudes que havia fet quan m'avorria o no sabia què fer durant les curses, per convertir-les en art. Durant dos anys he viatjat arreu del món només per fer fotos mogudes per anar concretant aquest projecte amb fotografies de baixa velocitat, com si fossin una pintura. Ja

l'he presentat al circuit de Montmeló i ha estat ben acollit pels diversos mitjans de comunicació, amb Jordi Basté de RAC1 al capdavant, que va reconèixer que algunes d'aquelles imatges eren art. I també pels responsables de la Fórmula 1 com Bernie Ecclestone i diversos pilots. Aprofitant l'èxit del llibre fotogràfic i l'elitisme de la Fórmula 1, vull fer unes sèries limitades de fotos, poques i cares. Per exemple, d'una foto concreta fer-ne un màxim de deu còpies artístiques, de metre per metre i mig, numerades i segellades davant notari, i cadascuna valdrà 6.000 euros. En l'àmbit creatiu ha estat un èxit i ara estem a punt de llançar-ho a nivell comercial.

T'ha pujat l'èxit cal cap?

No. Segur que no. Em considero una persona ben normal, amic dels meus amics, que em tenen per un més de la colla.

Quins idiomes domines?

Sempre dic que parlo català perfectament i el castellà ja em costa --encara que ho digui en conya. He donat la volta al món quinze vegades i no parlo anglès. L'entenc, però no el parlo. És la meua assignatura pendent. La gent al·lucina, perquè m'he trobat amb situacions com la de parlar amb el president de Mercedes, Toto Wolff, però necessito un intèrpret.

Com és que continues vivint a Manresa?

Estic encantat de la vida de ser manresà i sempre parlo bé de Manresa arreu. Estem al mig de tot: a mitja hora de Barcelona, a una hora dels 2.000 metres del Port del Comte. És fantàstic. Hi estic encantat de la vida. Em costaria molt canviar. Visc al centre i veig Montserrat des del llit i el Collbaix, on pujo tot sovint.

On creus que es valoren més les teves fotografies?

Estic molt content perquè sempre he tingut un "feedback" molt positiu arreu, des de la Fórmula 1 en l'àmbit internacional, fins i tot per fotògrafs estrangers i del mateix gremi, que sempre han reconegut la meua feina.

Quins altres fotògrafs del teu sector estan reconeguts com a significatius i influents?

Que segueixin tot el mundial de la Fórmula 1 hi ha un centenar de fotògrafs. Tot i que pot semblar un nombre molt elevat, són menys d'un fotògraf per país. Ser un d'aquests 100 ja és important. També penso que una vintena són extraordinaris, cadascú amb l'estil propi i la seva peculiar manera de treballar. Jo vaig per lliure, ningú em diu el que he de fer i ho venc al preu que vull. El que treballa per un equip té l'avantatge que pot entrar dins dels boxes i parlar amb els pilots. Et diré més, entre aquests vint, els tres fotògrafs més grans que es dediquen a la Fórmula 1 actualment són el grecoalemany Vladimir Rys, l'anglès Darren Heath i el mític Rainer Schlegelmilch, l'alemany que als seus 75 anys porta més de 700 grans premis, el crac més gran de les darreres dècades.

Per què cada vegada són més inaccessibles les interioritats dels equips de Fórmula 1?

Ara és pràcticament impossible per raons de control i de seguretat, ja que volen preservar els seus secrets. Havia estat fotògraf oficial de Seat i encara ho sóc en les set curses de l'Euro Car, que és una copa monomarca europea en la qual tinc lliure accés. Però, si no ets l'oficial és impossible. Fins i tot els pilots també cada vegada s'amaguen més, de manera que surten del camió i ja entren directament al box. Cada vegada són més elitistes. M'hauria agradat més fer fotos als anys cinquanta, quan es podia treballar a peu de la cuneta. Però era una altra època i jo encara no hi era.

Quins són els millors circuits?

N'hi ha tres que són impressionants. Mònaco, indiscutiblement. Veure'ls passar pels carrers estrets d'aquell circuit urbà és una passada, fins i tot fotogràficament. Singapur amb l'Skyline i com a premi especial de nit és també espectacular i Abu Dhabi, per la posta de sol i el canvi de dia a nit, també és increïble.

La teua és una professió complicada?

Sí, sobretot pels trasllats. Sempre estàs viatjant amunt i avall. És una professió que t'ha d'agradar molt i l'has de viure. Cal llevar-se molt d'hora, patir els inconvenients d'haver de viatjar molt, sobretot amb avions, on de tant en tant hi ha cancel·lació de vols i pèrdua de maletes. He de dir que el material estrictament necessari per treballar sempre el duc a sobre, tot i que pesa molt i no podem tenir assistents, perquè acreditar-se és molt complicat. Sovint cal passar fred i calor. És molt dur. Això no treu que, si t'agrada molt, sigui "guapo" i elitista.

Què et va passar amb els helicòpters?

Quan fotografiava ral·lis sovint havia d'utilitzar-ne. Hi he volat moltíssim i no m'ha passat res de miracle, perquè han tingut accidents abans i després que jo els utilitzés. Recordo el cas d'un que es va estavellar tres hores després d'haver-me deixat al lloc. L'helicòpter em fa molt respecte. Fins i tot m'havien dit que no s'havia jubilat encara cap pilot espanyol especialitzat a portar helicòpters, ja que tots s'havien accidentat.

Ecclestone i Botín

Què significa Ecclestone en la teva professió?

Per mi, és un geni dels negocis. Qualsevol cosa que toca triomfa. De tot en treu profit. Fins i tot, quan el van atracar, li van robar el rellotge i el van colpejar i li van deixar els ulls de vellut, en va fer un anunci que va tenir molt d'èxit. Li he d'estar eternament agraït perquè un dels seus muntatges s'ha convertit no només en el meu hobby, sinó en la meua professió. L'he conegut personalment i m'ha dit que li encantaven les meves fotografies. Fins i tot puc explicar una anècdota de quan Ecclestone estava negociant al circuit d'SPA-Francorchamps amb Emilio Botín, que havia estat president del Banco Santander. Vaig fer-los una fotografia que Ecclestone va regalar després a Botín. Val a dir que amb Botín sempre hi vaig tenir un tracte perfecte i molt bon rotllo, fins i tot tinc una carta seva d'agraïment per la foto amb Ecclestone i em va invitar a la ciutat financera que tenia a Madrid.

Quina és la vostra relació amb personatges mediàtics en les fotos publicitàries?

Tenen un temps determinat, molt reduït per estar amb nosaltres, ja que cal suposar que han de fer mil coses. Ens hem d'adaptar per poder treballar i tenir-ho tot preparat abans. Per exemple, la foto que vam fer amb el Jordi Gibert, de la selecció nord-americana de bàsquet per a Nike, abans de les Olimpíades de Londres, es va fer a les cinc de la tarda, però des de les vuit del matí vam començar el muntatge a Montjuïc, amb la participació d'un equip de vint persones, entre ells il·luminadors, retocadors i ajudants. A l'hora de la veritat, vam tenir només deu minuts per tirar les fotografies.

Vau tenir contacte amb els jugadors de bàsquet?

Sí, semblen déus, però són de carn i ossos com nosaltres. El problema que tenen aquests personatges és la gent que els envolta, que els volen blindar.

Cristiano Ronaldo és tan prepotent com sembla?

Sí. Imatge i realitat coincideixen. Sempre dic que és realment com apareix al Cracòvia. Lebron James és un personatge seriós que fa por. En canvi, Iniesta és una persona absolutament normal, Neymar és molt agradable i Kobe Bryant, de la selecció nord-americana de bàsquet, encantador. Pel que fa a la Fórmula 1 hi ha pilots més agradables que altres. Alonso va molt a la seva i Hamilton i Rosberg són més divertits.

Producció audiovisual

A Vista Diferent ets codirector amb Jordi Gibert. Com us va conèixer?

Jordi Gibert és un fotògraf professional de primer nivell que té un premi Lux Oro en reportatge

social, la màxima distinció en fotografia, semblant als Goya de cinema. El Jordi és nascut a Rubí, però fa vuit anys que viu a Santpedor. Ens vam conèixer perquè tots dos fèiem fotografies de casaments i vam ajuntar esforços.

Busques l'art en les teves instantànies?

Al cent per cent. Busco sempre trobar un punt de vista diferent. Des de fa dos anys busco fer art específicament. Les fotos que abans et comentava, que semblen pintures, vull que siguin art i les vull vendre com a tals. Ja no en tinc prou amb les fotos "normals" i busco evolucionar tot gaudint amb aquesta màgia de les fotos mogudes a baixa velocitat. Fins fa dos anys disparava 20.000 fotos per cada gran premi i ara n'estic fent la meitat, per anar a buscar vint fotografies extraordinàries i prou.

Amb quina finalitat?

Primer visualitzo les fotos i trio les poques que m'interessen. En digital totes les fotos són planes i cal retocar-les per equilibrar els colors. Cal reconèixer que el Photoshop és important, però no per modificar, només per equilibrar els colors i buscar el filtre que més agradi. No hi trec ni hi afegeixo res.

Et continues considerant fotògraf "freelance"?

Sí. A mi, m'ha anat perfecte, tot i ser l'opció més arriscada m'ha sortit bé, perquè creia que fer una foto diferent a les altres em serviria per no tenir competència al mercat. Sempre he intentat aconseguir un producte únic. Tampoc no he negociat mai el preu, quan demano una quantitat mai la retoco ni la rebaixo, precisament per donar valor a aquesta exclusivitat. Sóc una persona feta a si mateixa, tot i que també vaig estudiar dos anys a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya per millorar una mica més de pressa el coneixement i domini de la tècnica. Ara em demanen que hi torni per fer algunes classes. Per altra banda, alguns aficionats al motor en l'àmbit espanyol també volen que els faci algun curs sobre fotografia aplicada al motor esportiu, però m'ho estic pensant, ja que fins ara només he fet conferències sobre fotografia esportiva de motor.

Has estat en el mundial de motociclisme?

Sí, tot i que les motos no m'han dit mai res, fins que fa tres anys els responsables del departament de Premsa de Moto GP em van invitar a fotografiar els pilots i em va agradar molt. Des d'aleshores em vaig comprometre a fer fotografies en el campionat anual de Motos GP al Circuit de Catalunya. Tot i que ho faig com a hobby, he publicat algunes fotos a Sport, El Periódico i El País.

Què significa per a tu el ral·li dels 2.000 viratges?

És molt important. Allà vaig començar a fer fotografies quan acompanyava el meu pare i el meu germà gran a veure'l. Ara fa uns anys, quan el ral·li es va deixar de fer, ens vam ajuntar una vintena de persones, encapçalades pel David Santacreu, entre d'altres, i des del Biela Club Manresa, que tenia la seu damunt el bar La Pineda, el vam tornar a recuperar. Vaig estar-hi quatre anys i després ho vaig deixar.

Tens arxiu fotogràfic propi?

Sí. Molt ben organitzat, supercontrolat i endreçat, des del començament, quan vaig començar a fer ral·lis. Ordenat per temes i dates, tant dels ral·lis com de la Fórmula1. Com que ara tot és digital, el tinc per triplicat. Abans, en l'època de les diapositives, ja les tenia escanejades i ara digitalitzades. L'arxiu és obert i a disposició de qui necessiti alguna foto en concret. Si em demanen còpies les ofereixo en funció d'unes tarifes estàndard i sempre d'acord amb la finalitat per la qual les necessiten, des de tanques publicitàries a la publicació en revistes.

A part de la fotografia automobilística tens algun altre hobby?

I tant! La gastronomia. M'agrada menjar en els restaurants que tenen estrelles Michelin. Conec el Jordi Cruz de quan estava a l'Estany Clar de Berga, a Sant Benet i ara a Barcelona. Els Casals de Sagàs està molt bé, ja que figura entre els millors restaurants del món, i també la Fonda Sala d'Olost de Lluçanès. A Manresa, ca l'Algué està molt bé en la relació qualitat-preu, encara que no

tingui cap estrella. M'agrada menjar molt bé, encara que el lloc sigui aparentment inhòspit. Quan viatjo, el primer que miro és on aniré a menjar bé, ja sigui a Singapur o a Kènia. Si vaig a Dubai busco el restaurant més alt del món, que és a la Burkalifa. He estat al Sidecar Rosa, etc. Gastronòmicament, gasto el que faci falta!

El perfil

Miquel Liso Guitart neix a Manresa el 16 d'octubre de 1969. De pares manresans, Miquel, administratiu d'empresa, i M. Rosa, que havia treballat a la llar d'infants de la Badia Solé. És el més petit de quatre germans: té una germana infermera, un germà que treballa a la secció de recanvis de la Fiat i l'altre és agent de canvi i borsa. Comença els estudis al col·legi Badia Solé fins al primer de BUP en què passa al Camps i Fabrès, ja que "ho suspenia tot. Reconeix que s'ha d'estudiar, però és curiós que possiblement hagi estat la persona més important de la meua generació, que més ha triomfat en la vida, i en canvi ho suspenia tot. Sempre he tingut clar que si fas el que t'agrada te'n sortiràs al cent per cent". De ben petit acompanya el pare i un dels germans a veure ral·lis, com el 2.000 Viratges, amb una càmera de fotos, i de seguida li sorgeix l'afició que acabarà essent passió per la fotografia, fins a dedicar-s'hi professionalment. Acabat el COU, fa el servei militar a l'Acadèmia de Suboficials de Tàrragona, el 1989. Posteriorment entra a treballar a Manresauto per influència del seu germà, a la secció de recanvis. Aprofitava les vacances per seguir els diferents ral·lis europeus, des del Costa Brava, el 1991.

Després de quatre anys de treballar a Manresauto, decideix polir la tècnica fotogràfica i estudia dos anys a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya. Assolint un bon aprenentatge, decideix dedicar-se plenament a fotografiar curses fins el 1997. Comença una etapa "freelance", en què ven fotos al RACC i al diari Sport. En aquella època, Seat organitzava el mundial de ral·lis i el contracta per fotografiar el campionat d'Espanya. Els va exigir poder fer el mundial, però li van denegar. Per això demana un crèdit de cinc milions de pessetes, per poder seguir totes les curses del mundial i satisfer la gran il·lusió de la seva vida. A la tercera cursa, Seat comença a comprar-li fotografies i alhora Josep Villaplana, del diari Sport, li ofereix la possibilitat de fer un llibre fotogràfic. Se la juga i li surt bé. "Era una mica inconscient, però la il·lusió podia més". Entra de ple en aquest món elitista de l'esport de la mà de Ponseti, de Canal Plus i d'altres companys que a Kènia l'ajuden a tirar endavant oferint-li allotjament.

Mai no abandonarà la seva condició de "freelance", tot i oferir serveis fotogràfics des del 1998 fins al 2005, quan Seat deixa d'organitzar el mundial de ral·lis i es fa càrrec del de turismes. Així, col·labora amb els departaments de Comunicació i de Màrqueting de Seat en el World Touring Car Championship. Després d'haver participat en 108 ral·lis, passa a seguir el mundial de turismes, on segueix fins a 94 curses. El 1999 aconsegueix entrar com a fotògraf a la Fórmula 1 de la mà de José Maria Rubio, responsable de l'agència madrilenya RV Racing Press. Durant un temps, és un dels pocs fotògrafs presents als tres campionats del món: ral·lis, turismes i Fórmula 1. Del 2004 al 2010 a turismes i Fórmula 1, i actualment continua a la F1, de la qual a ha seguit 100 curses. Des del gener del 2007 és codirector amb Jordi Gibert de l'empresa manresana Vista Diferent, una productora fotogràfica i audiovisual que treballa per a Seat i tot el grup Volkswagen, i també per a Audi, com a especialistes en fotografia automobilística, i Nike, que li permet estar en contacte amb les grans estrelles del bàsquet americà o amb futbolistes com ara Cristiano Ronaldo. Ha col·laborat amb diverses revistes especialitzades en motor, com Rally XS i Todo Ral·lyes, i actualment encara publica als diaris Sport, Marca, El Periódico de Catalunya i El País. Des de fa dos anys també treballa per la casa Mercedes. Precisament la publicació Driving Performance-The AMG Magazine 2014/15 de la casa Mercedes li va dedicar el reportatge F1, W05, en què Hartmut Lehbrink elogia les fotografies del manresà i les compara amb la perfecció del Mercedes W05. També Santi Duran, d'El Mundo Deportivo, valora les fotografies de Liso i afirma que revolucionen el "cerc" de la Fórmula 1. És autor del llibre "Fórmula 1: Imágenes con un mensaje", publicat per Amazon, que ha estat número 1 en fotografia de cotxes de motor i l'ha dut

definitivament a la fama. Va ser un dels impulsors de la recuperació del Biela Club Manresa, ha col·laborat amb Foto Art Manresa, en el jurat d'algun concurs fotogràfic, i té un museu particular com a col·leccionista de material automobilístic.